

A vidám gyerek 7 szokása

Nehéz manapság jól nevelni a gyerekeket, a szülőknek hatalmas terhek nyomják a vállaikat. Magas a mérce, és persze minden anyuka és apuka azt szeretné, ha a gyereke önbizalommal telt, stabil lelkivilágú, boldog felnőtté válna. A New York Times bestsellere, Sean Covey hiánypótló könyve elsősorban a gyerekekhez, de rajtuk keresztül a szülőkhöz szól, utat és értékeket mutatva a XXI. században.

A polcon találtuk

- Mit olvasol a kicsiknek? – fordulok a tízéves nagylányomhoz, miközben épp az ágyhuzattal harcolok.
- Mesét. – válaszolja szűkszavúan.
- Azt látom, de milyen mesét? – kíváncsiskodom.
- Hogy hogyan legyünk proaktívak. – dörmögi oda az orra alatt.
- Az meg micsoda? És melyik ez a mesekönyv? – teszem fel a kérdéseket, ő és a testvérei pedig egyre türelmetlenebbek, hiszen szeretnék tudni a mese folytatását.
- A polcon találtuk, tavaly kaptuk a keresztmamától – tódítja a közepső, miközben a nagy hatalmas sóhajtások közepette lesajnáló arckifejezéssel kezdi el ecsetelni, hogy egyébként proaktívnak lenni annyit tesz, mint vállalni a döntéseinkért a felelősséget. Anya, tudod, ez azt jelenti, hogy felhúzhatod az ágyneműt úgy is, hogy közben morcos vagy, de úgy is, hogy örülsz, hogy jószagú lesz minden. A te döntésed, a te felelősséged. Érted már???

7 szokás

Amikor már mindenki az igazak álmát aludta a gyerekszobában, besurrantam, és egy kis zörgés keretében az elemlámpa fényénél megkerestem a nagy alakú színes borítós könyvet. *A vidám gyerek 7 szokása* volt a címe. Bekuckóztam magam a nappaliban lévő kanapé egyik sarkába, és egy ültő helyemben végigolvastam az egészet. A férjem fura pillantásokkal illetett, miszerint az esti film helyett mesekönyvet bújok. Annyi baj legyen! Ez tényleg szuper könyv, ami rá is ráférne, már ami a proaktivitást jelenti... Szóval nagyon tetszett szőröstül-bőröstül az egész. Kezdve az illusztrációkkal, melyek pont megfelelnek az óvodás-kisiskolások igényeinek, a történeteken át, melyek életszagúak, valódiak, nem erőltetettek, egészen a karakterekig. A Héttőlgyesben lakó vidám banda szerethető kis állatgyerekekből szerveződött. Kalandos, izgalmas történeteiken keresztül megismerkedhetünk azzal a 7 szokással, mely megváltoztatja a dolgokhoz való hozzáállásukat, ez pedig hosszú távon boldogabb élethez vezet. Az író saját nyolc gyerekéről mintázta meg az egyes kis állatok jellemét, így Mókus Marci a fiára, Nathanra hasonlít, aki ízig-vérig szerelő. Mindent képes szétszedni egy fogóval, imádja a csavarhúzókat, a kalapácsokat, de bármilyen szerszámmal órákig el tud szöszmötölni. Borz Eszti kreatív ötleteit két lánya, Rachel és Victoria szolgáltatták, akik akkor érzik magukat elemükben, ha festhetnek, rajzolhatnak, vagy kézműveskedhetnek. Ugrifutit, a nyulat Weston nevű fia ihlette, aki igazi sportember volt már ötévesen is. Énisjövők Micike pedig a legfiatalabb lányáról, Allie-ről kapta a nevét és cuki kis karakterét, aki leginkább a többiek nyakán szeret lógni, és nem is tud még tökéletesen beszélni. Minden szereplőt és a velük megtörtént kalandokat is a saját gyerekeiről mintázta. A kötetben a 7 szokásnak megfelelően hét mesét olvashatunk olyan témákban, mint a már fentebb említett „vállald a felelősséget az életedért”, vagy a „határozd meg a céljaidat”, „rangsorold a tennivalókat” és így tovább. Értékes tanácsok, okos ötletek egy boldogabb élethez gyereknyelven, érthető és követhető rövid szülői segédlettel mesésként. Azonban ami a legjobban tetszett benne, az csak másnap derült ki...

Beszélgessünk!

A legtöbben nem tudják, hol és hogyan kezdjék a beszélgetést a gyerekükkel, különösen, ha fontos és egyben elvont a téma, mint a 7. szokás, a „törekedj az egyensúlyra”. A beszélgetésnek, a szülő és gyermek közötti kapcsolódásnak – azaz kommunikációnak – akkor van értelme, ha nemcsak a felszínen próbálunk evickélni, hanem mélyebbre ásunk. Ebben segít a mesék végén a szülőknek szóló rövid összefoglaló és pár okos kérdés, mely segít megnyitni a gyerekeket a téma iránt, hogy el is tudjanak mélyedni abban. Szóval persze hogy előkerült másnap este a mesekönyv újra. Amint elolvastuk az *Eszti kertét ültet* mesét, mely a „Gondolkodj nyer-nyerben” negyedik szokást hivatott bemutatni, nem bírtam ki, és feltettem a gyerekeknek a mese végén ajánlott beszélgetésindító kérdéseket. Ezekre válaszolva elmondták, mire vágnak, és hogyan próbálnának meggyőzni engem arról, hogy vágyuk tárgya nekem is jó lehetne. A nyer-nyer helyzet és az utána való beszélgetés rádöbbentette őket, hogy ezt a fajta magatartást nemcsak velem vagy az apukájukkal szemben lehet, kell, érdemes érvényesíteni, hanem akkor is, ha testvérekről vagy barátokról van szó. Fontos volt megérteniük, hogy ha nem letorkollják a másikat a saját akaratukat érvényesítve (nyer-veszít helyzet), vagy nem sértődnek meg, és duzzognak egyedül egy sarokban (veszít-nyer helyzet), hanem olyan megoldást találnak, amely mindenki számára teljes egészében elfogadható (nyer-nyer helyzet), akkor ezzel a hozzáállással mindkét fél tényleg csak nyerhet. Fontos tudni, hogy a nyer-nyer helyzet nem kompromisszumos megoldásokról szól. Hiszen a kompromisszum esetén sem az egyik, sem a másik fél nem kapja meg, amit szeretne (vagyis $1 + 1 = 1,5$). A nyer-nyernek pont az a lényege, hogy tiszteljük egymást annyira, hogy egyikünket sem hozzuk olyan helyzetbe, amikor el kell engednie azt, ami neki fontos, hanem őszintén igyekszünk megérteni egymás valódi igényeit, és addig ötletelünk jó megoldások után kutatva, míg olyan megoldást nem találunk, amivel mindketten teljesen elégedettek nem vagyunk! Azt hiszem, nagyon szép este volt, én nagyon élveztem – a gyerekek szintúgy. Egymás szavába vágva próbálták elmondani, ki mikor milyen helyzetben viselkedett fölényesen a másikkal, vagy éppen duzzogott morcosan. Élvezetes volt látni az örömet az arcukon, amint rájöttek, hogyan lehetett volna megoldást találni azokra a bizonyos megtörtént esetekre. Végül rájuk kellett szólnom, hogy egymást is hallgassák meg, mert már akkora volt a zűrzavar. Még jó, hogy a soron következő szokás az a mesekönyvben, hogy „Hallgass, mielőtt beszélsz”.

Apja nyomdokain

Sean Covey édesapja, Stephen R. Covey nagy hatással volt az íróra, hiszen már gyermekkorában megtanulta, hogy tegye meg, ami tőle telik, és akkor minden sikerülhet. Mindig is tudta, mire képes, de az ehhez való bátorság és önbizalom alapjait a szülei rakták le. Apjától tanulta meg az élet örök érvényű 7 szokását is, mely boldog felnőtt élethez vezetett. Sean Covey boldog házasságban él, és nyolc gyermeket nevel feleségével az Egyesült Államokban. *A vidám gyermek 7 szokása* nagy sikerű mesekönyve az édesapja által írt *A kiemelkedően sikeres emberek 7 szokása* című művön alapszik.

Végszóként álljon itt Sean Covey egyik szülőknek szóló tanácsa:

„Kritizálás helyett sugározz fényt; ítélkezés helyett magad légy a példa!

Azt gondolom, a mai szülők rettenetesen kritikusak. Szerintem a viselkedésbeli hibákat a legegyszerűbben úgy tudjuk kijavítani, ha a pozitív megerősítésre koncentrálunk, és nem veszünk tudomást a negatív dolgokról. Természetesen nem arról beszélek, amikor a gyermek a konnectorba nyúlkál. De ha az a kérdés, hogy mit tanácsolnék a szülőknek, akkor egy mondatban úgy tudnám kifejezni, hogy pozitív megerősítés. Meg kell erősítenünk gyerekeinket saját belső értékeikben, hogy tudatában legyenek, kik is ők valójában.”

Schütz Gabriella
újságíró